

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Ivana Pařízková

Rozpočtové právo ÚSC

Základní informace

- Informace o výuce
- Přednášky
- Literatura
- Zkouška-písemná 10 otázek, 60 % úspěšnosti k absolvování.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

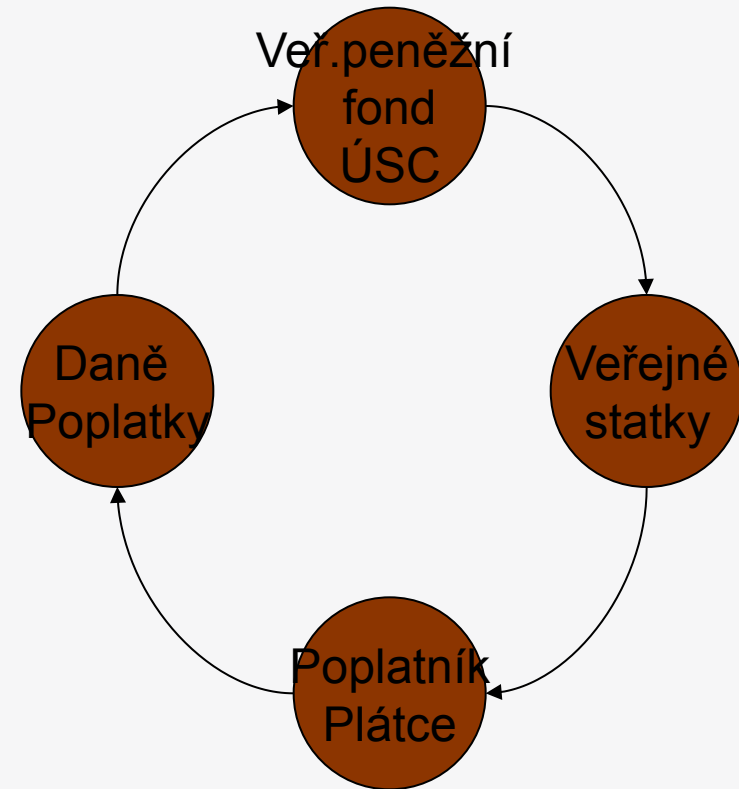
Fiskální část finančního práva a to v
pododvětví, které nejtypičtěji charakterizuje

Rozpočtové právo ÚSC - Financování ÚSC

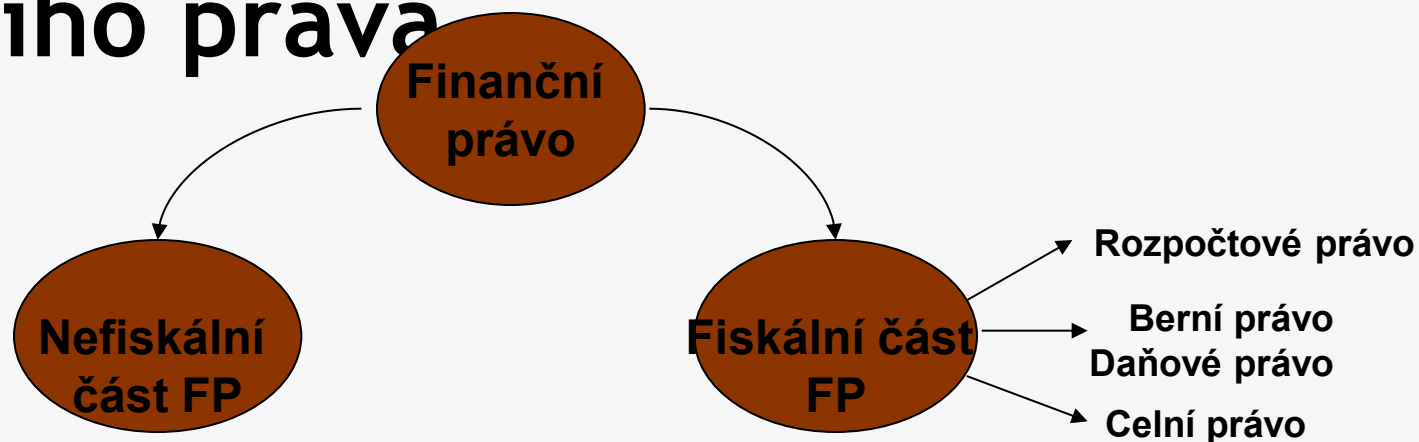
Příjmy

Výdaje

Rozpočtové právo v systému finančního práva

- V rámci fiskální části FP můžeme hovořit o tom, že ji ještě tvoří i právní úprava účetnictví, které se promítá jak do rozpočtového práva, tak především do berního-daňového práva
- Tato jednotlivá pododvětví FP spolu velmi úzce souvisí a mají úzké vazby

Rozpočtové právo ÚSC-pojem

- souhrn finančně právních norem upravujících :
  1. rozpočtovou soustavu ÚSC,
  2. rozpočtový proces,
  3. každoročně rozpočty ÚSC

System RP ÚSC

- Obecná
- Zvláštní
- Procesní
- Administrativní
- Trestní

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

HOSPODAŘENÍ ÚSC

z.č. 250/2000 Sb., + dílčí novely

- I. Obecná ustanovení
- II. Finanční hospodaření
- III. Rozpočtový proces
- IV. Organizace ÚSC
- V. Hospodaření dobrovolných svazků obcí
- VI. Přejícná a závěrečná ustanovení

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Ekonomická autonomie obcí ve vztahu k ústavněprávní úpravě

■ **Čl. 8 Úst:** „Zaručuje se samospráva územních samosprávných celků.“

■ **Čl. 101 odst. 3 Úst:** „Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.“

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Prameny právní úpravy

Z.č. 128/2000 Sb., o obcích , vzpzd.

Z. č. 129/2000 Sb., o krajích, vzpzd.

**Z. č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole
ve veřejné správě, vzpzd**

**Z. č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu
některých daní, vzpzd.**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Prameny právní úpravy

- **Z. č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření ÚSC, vzpzd.**
- **Z. č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vzpzd.**
- **Z. č. 280/2009 Sb., Daňový řád, v platném znění**
- **Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, vzpzd.**
- **Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zák. o FK ve VS**

- Z. č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti
- Z. č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí
- Z. č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje
- Vyhláška č. 133/2013 Sb., o stanovení rozsahu a struktury pro vypracování návrhu zákona o SR a návrhu SV SR a lhůtách pro jejich předkládání
- Vyhláška . 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění SR, roup. StF, rozpočtů ÚSC, roz. DoSvO a roz. RegRR

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Zákon upravuje:

- ❖ tvorbu,
- ❖ postavení,
- ❖ obsah,
- ❖ funkci rozpočtů ÚSC-obcí+krajů,
- ❖ stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky ÚSC,
- ❖ zřizování nebo zakládání PO

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Zákonem se řídí:

- **Obce**
- **Kraje**
- **Dobrovolné svazky obcí**
- **Statutární města**
- **Městské části a obvody**
- **Hlavní město Praha**
- **Příspěvkové organizace v oblasti školství**
- **Regionální rady regionů soudržnosti**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Základní pojmy

- ✓ Rozpočet - *finanční plán, jímž se řídí financování činností ÚSC a svazku obcí, rozp. rok = kalendářní*
- ✓ Střednědobý výhled - *je pomocným nástrojem ÚSC sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství*

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED vychází:

✓ Uzavřené smluvní vztahy

✓ Přijaté závazky

✓ Sestavuje se na období 2-5 let,
následujících po roce, na který se
sestavuje roční rozpočet

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Obsahem střednědobého výhledu jsou:

- ❖ **Souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích**
- ❖ **Dlouhodobější závazky a pohledávky**
- ❖ **Finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů**

RV- je povinný (dříve fakultativní)!!!

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

TYPY rozpočtů ÚSC

Vyrovnaný $P = V$

Deficitní rozpočet může být schválen

1. Finančními prostředky z minulých let
2. Smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí, výnosem z prodeje vlastních dluhopisů

Přebytkový rozpočet :

1. Některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech
2. Splacení jistiny úvěru z předchozích let

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Zůstatky v rozpočtu a jejich použití

- Kladné - se převádí k použití v dalším roce ke krytí rozpočtových výdajů
  - převádí do peněžních fondů
- Schodky- se uhrazují z prostředků minulých let
  - kryjí se z návratných zdrojů splatných v následujících letech

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Zvláštní část

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Peněžní fondy ÚSC:

Účelové (ke konkrétnímu účelu)

Neúčelové (bez účelového určení)

ZDROJE - přebytky z minulých let, nevyužité P,
- převody prostředků během roku do účelových
peněžních fondů

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Obsah rozpočtu:

- ▶ Příjmy
- ▶ Výdaje
- ▶ Ostatní peněžní operace
- ▶ Tvorba a použití peněžních fondů

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Operace mimo rozpočet:

Některé operace se mohou
uskutečňovat mimo rozpočet:

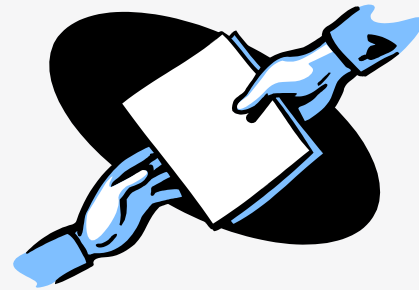
- Cizí prostředky
- Sdružené prostředky
- Podnikatelské činnosti

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Principy příjmů rozpočtu ÚSC

- a) Finanční autonomie
- b) Princip zdaňovací pravomoci
- c) Zásluhovosti
- d) Solidarity
- e) Stability

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

PŘÍJMY rozpočtů ÚSC:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, která organizaci zřídila nebo založila,

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- ▶ **příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy - správních poplatky z této činnosti,**
- ▶ **příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce,**
- ▶ **výnosy z místních poplatků**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- **výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,**
- **dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,**
- **dotace z rozpočtu kraje,**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- ▶ přijaté peněžité dary a příspěvky,
- ▶ jiné příjmy, podle zvláštních zákonů

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Další finanční prostředky:

1. poskytnuté prostřednictvím Národního fondu.
2. návratných zdrojů
3. ke krytí dočasného časového nesouladu mezi výdaji a příjmy může být použita návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo z rozpočtu jiné obce.

- ***Návratná finanční výpomoc je bezúročná.***
- ***Její opožděné splácení se považuje za zadržení peněžních prostředků.***

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Výdaje rozpočtů ÚSC:

- **závazky vyplývající pro obec, kraj z plnění povinností uložených jí zákony,**
- **výdaje na vlastní činnost obce, kraje v samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,**
- **výdaje spojené s výkonem státní správy**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- **závazky vyplývající pro obec, kraj z uzavřených smluvních vztahů a ze smluvních vztahů vlastních organizací,**
- **závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- **úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,**
- **výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- **výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,**
- **jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, kraje včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.**

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Procesní část

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Rozpočtový proces na úrovni ÚSC:

1. Sestavení a schválení rozpočtu
2. Plnění a kontrola
3. Sestavení a schválení závěrečného účtu

Sestavení a zveřejnění rozpočtu územního samosprávného celku

Územní samosprávný celek sestavuje rozpočet v *návaznosti na svůj střednědobý výhled* rozpočtu a na základě

- a) údajů z rozpisu státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria,
- b) v případě obce též údajů z rozpočtu kraje, jímž rozpočet kraje určuje své vztahy k rozpočtům obcí v kraji.

V případě, že se územní samosprávný celek podílí na realizaci programu nebo projektu spolufinancovaného z rozpočtu Evropské unie, musí jeho rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programu nebo projektu Evropské unie.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

1. Vypracování rozpočtu

Návrh:

- 1. Finanční výbor**
- 2. Rada**
- 3. Finanční komise**
- 4. Zastupitelstvo**

Připomínky:

Občané, kontrolní výbor, zastupitelstvo

Zveřejnění rozpočtu

- na internetových stránkách - úplné znění návrhu
- *na úřední desce - užším rozsahu, který obsahuje alespoň údaje o příjmech a výdajích rozpočtu v třídění podle nejvyšších jednotek druhového třídění rozpočtové skladby*
- **nejméně 15 dnů** přede dnem zahájení jeho projednávání na zasedání zastupitelstva územního samosprávného celku.

- Územní samosprávný celek současně oznámí na úřední desce, kde je návrh rozpočtu zveřejněn a kde je možno nahlédnout do jeho listinné podoby. **Zveřejnění musí trvat až do schválení rozpočtu.**

- *Připomínky k návrhu rozpočtu* mohou občané příslušného územního samosprávného celku uplatnit písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně při jeho projednávání na zasedání zastupitelstva.

Návrh rozpočtu

- Rozpočet územního samosprávného celku a rozpočet svazku obcí se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví MF vyhláškou.
- Orgány územního samosprávného celku a orgány svazku obcí projednávají rozpočet při jeho schvalování v třídění podle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit
  - a) výkonné orgány územního samosprávného celku a svazku obcí při hospodaření podle rozpočtu,
  - b) právnické osoby zřízené nebo založené v působnosti územního samosprávného celku při svém hospodaření,
  - c) právnické osoby zřízené v působnosti svazku obcí,
  - d) další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

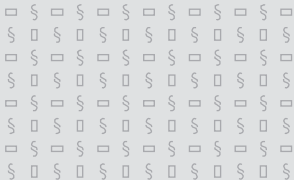
Schvalování

- Vyvěšení - 15 dnů před schválením
- Schválení - **ZASTUPITELSTVO**
- **Rozpočtové provizorium-Pravidla rozpočtového provizoria-zastupit.**
- Rozpis ukazatelů-finanční výbor
- Hospodaření a kontrola

Rozpočtové provizorium

- Při uplatnění opatření podle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti nesmí měsíční výdaje územního samosprávného celku stanovené v pravidlech rozpočtového provizoria překročit jednu dvanáctinu výdajů rozpočtu schváleného pro předchozí rozpočtový rok. Vyšší výdaje lze stanovit pouze v případě, že jejich zvýšení přímo souvisí se zvýšením financování výdajů stanovených jiným zákonem nebo v případě výdajů z důvodu předfinancování projektů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie.
- Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení.
- Schválená pravidla rozpočtového provizoria se zveřejňují

Zveřejnění rozpočtu a vyvěšení

- **Územní samosprávný celek zveřejní rozpočet na svých internetových stránkách do 30 dnů ode dne jeho schválení a současně oznámí na úřední desce, kde je zveřejněn v elektronické podobě a kde je možno nahlédnout do jeho listinné podoby. Tímto způsobem musí být zpřístupněn až do schválení rozpočtu na následující rozpočtový rok.**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

2. *Hospodaření a kontrola*

- ❖ Plnění sleduje finanční a kontrolní výbor
- ❖ Rada obce, kraje
- ❖ Finanční komise

Časové použití prostředků-jen pro fiskální rok,
Ostatní se převádějí

KONTROLA- vnitřní
vnější

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Vnitřní kontrola

- ✓ Finanční výbor
- ✓ Kontrolní výbor
- ✓ Zastupitelstvo
- ✓ Rada
- ✓ Kontrola §15 RP ÚSC na základě z. 320/2001 Sb., o FK VS

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Vnější kontrola

- ✓ Občané
- ✓ ÚFO
- ✓ NKÚ
- ✓ Kraj- přezkoumávání hospodaření obce - z.č. 420/2004 Sb., auditor
- ✓ Ministerstvo u kraje

Změny rozpočtu

- Organizační - organizace hospodaření
- Metodické - změny právních předpisů
- Věcné - objektivní skutečnosti ovlivňující plnění rozp.

Změny pouze - ROZPOČTOVÉHO OPATŘENÍ

Přesun prostředků P+V

Nové prostředky-zvýšení rozpo.

Vázání prostředků

Porušení rozpočtové kázně

- Neoprávněné použití x zadržetí prostředků z rozpočtů ÚSC, hl.m. Praha, RRRS, svazku obcí
- Porušení předpisů EU, smlouvy, rozhodnutí

ODVOD za porušení rozpočtové kázně - na základě porušení podle § 22 RP ÚSC (odvody se liší)+penále 1 promile z částky odvodu za každý den

O uložení odvodu a penále rozhodne:

U obce OÚ, u mě.části hl.m. P-úřad mě. Části

U hl.m. Praha Magistrát

U kraje KÚ

- Při správě odvodů a penále se postupuje podle zákona upravujícího správu daní. Porušitel rozpočtové kázně má při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně postavení daňového subjektu.
- Územní samosprávný celek poskytuje na vyžádání informace získané při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně orgánu oprávněnému ke kontrole těchto poskytnutých prostředků.

Správní delikty

- Územní samosprávný celek, svazek obcí, městská část hlavního města Prahy nebo Regionální rada regionu soudržnosti se dopustí správního deliktu tím, že
  - nezpracuje rozpočtový výhled,
  - nehospodaří podle pravidel rozpočtového provizoria,
  - neprovede změny schváleného rozpočtu
  - zpracuje rozpočet v rozporu svzhl. o rozp. skladbě,
  - neprovede rozpis schváleného rozpočtu,
  - nevykonává kontrolu svého hospodaření podle KO ve VS
  - nezajistí přezkoumání svého hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

- **Za správní delikt se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.**
- **Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost správního orgánu, který pokutu uložil.**

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

3. Závěrečný účet

Sestavuje:

Finanční výbor

Rada

Finanční komise

Zastupitelstvo

Připomínky:

**Občané, kontrolní výbor,
zastupitelstvo**

Schvaluje :

zastupitelstvo

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Rozpočtová skladba:

- Rozpočet se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.
- Orgány územního samosprávného celku a orgány svazku obcí projednávají rozpočet při jeho schvalování v třídění podle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Organizace ÚSC:

- zřizovat vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,
- zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

- zakládat obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným,
- zakládat Ústavy podle zvláštního zákona,
- zřizovat školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,
- zřizovat veřejné výzkumné instituce podle zvláštního zákona

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Organizační složky ÚSC:

- Rozhodnutím zastupitelstva
- Zřizovací listina
- Hospodaří jménem zřizovatele
- Nejsou účetní jednotkou

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Forma hospodaření OS:

- nevyžadují velký počet zaměstnanců,
- nepotřebují složité a rozsáhlé strojní nebo jiné technické vybavení,
- nejsou vnitřně odvětvově či jinak organizačně členěné,
- nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Příspěvkové organizace ÚSC:

ÚSC zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují **samostatnou právní subjektivitu!**

Zřizovatel vydá o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Peněžní fondy příspěvkových organizací:

- ❖ rezervní fond,
- ❖ investiční fond,
- ❖ fond odměn,
- ❖ fond kulturních a sociálních potřeb.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Hospodaření svazku obcí

Majetek

Vložený vlastní majetek jednotlivých členských obcí (podle stanov svazku obcí), ale majetek je pořád ve vlastnictví obce-svazek pouze hospodáří-vlastnictví nelze převést

Finanční hospodaření SO

- Rozpočet
- Rozpočtový výhled
- Zveřejnění návrhu po dobu 15 dnů před schválením v jednotlivých obcích

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Příspěvkové organizace SO

- SO může zřizovat PO v oblasti školství (školy, školská zařízení)
- Nejvyšší orgán svazku obcí rozhoduje o zřízení, změně, zrušení PO,
- vydá zřizovací listinu
- Dále platí vše jako u jiných PO dle z. 250/2000 Sb., RPÚR

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Plnění závazků z Evropské dohody

Poskytování finančních prostředků z rozpočtů ÚSC musí být v souladu se zvláštním zákonem upravujícím postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

**Děkuji za pozornost.
Pěkný zbytek dne,
hezký večer
a příště nashledanou!**